

Sygn. akt II K 331/13

1 Ds. 1452/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 lipca 2014 r.

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej Wydział II Karny, w składzie:

Przewodniczący: SSR Radosław Gluza

Protokolant: Stanisława Kwapińska

przy udziale prokuratora Jacka Grabonia z Prokuratury Rejonowej w Środzie Śląskiej

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 28 marca 2014 r., 22 maja 2014 r., 29 maja 2014 r. i 31 lipca 2014 r.

sprawy **S. C. (C.)**

syna Z. i G. z d. T.

ur. (...) w L.

oskarżonego o to, że

w okresie od 2000 roku do 2007 roku w Ś. będąc obowiązany na podstawie umowy jako Prezes Zarządu (...) Spółdzielni (...) do zajmowania się jej działalnością gospodarczą przez niedopełnienie ciążącego na nim obowiązku wyrządził jej znaczną szkodę majątkową w kwocie nie mniejszej niż 317.000 złotych, w ten sposób, że zaniechał działań zmierzających do wyegzekwowania należności od dłużników Spółdzielni i doprowadził do ich przedawnienia,

tj. o przestępstwo z art. 296 § 1 k.k.:

orzeka:

I. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. uniewinnia oskarżonego **S. C.** od zarzucanego mu czynu opisanego w części wstępnej wyroku;

II. na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982r. Prawo o adwokaturze zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. K. (1) kwotę 826,56 zł, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu;

III. na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE WYROKU

Prokurator Prokuratury Rejonowej w Środzie Śląskiej oskarżył S. C. o to, że w okresie od 2000 roku do 2007 roku w Ś. będąc obowiązany na podstawie umowy jako Prezes Zarządu (...) Spółdzielni (...) do zajmowania się jej działalnością gospodarczą przez niedopełnienie ciążącego na nim obowiązku wyrządził jej znaczną szkodę majątkową w kwocie nie mniejszej niż 317.000 złotych, w ten sposób, że zaniechał działań zmierzających do wyegzekwowania należności od dłużników Spółdzielni i doprowadził do ich przedawnienia, tj. o przestępstwo z art. 296 § 1 k.k.

Na podstawie przeprowadzonego przewodu sądowego ustalono następujący stan faktyczny:

Oskarżony S. C. został wybrany na stanowisko Prezesa Zarządu (...) Spółdzielni (...) z siedzibą w Ś. przy ul. (...), na mocy uchwały Rady Nadzorczej nr 2/8 z dnia 24 lutego 1989r. Oskarżony rozpoczął pełnienie tej funkcji w dniu 01 kwietnia 1989r. na podstawie zawartej umowy o pracę na czas nieokreślony.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego S. C., k. 449v – 451,

kserokopia uchwały nr 2/89, k. 60,

kserokopia protokołu z lustracji OSM w Ś. z dnia 27.10.2011r. wraz z załącznikami, k. 14 – 58,

umowy o pracę, k. 278 – 281.

W skład zarządu spółdzielni, poza oskarżonym jako prezesem, wchodził także T. W. - zastępca prezesa zarządu i A. G. (M.) – członek zarządu. Od 05 marca 2004 roku S. C. sprawował jednoosobowy zarząd spółdzielni.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego S. C., k. 449v – 451,

zeznania świadka T. W., k. 242, 477v – 478,

kserokopia protokołu z lustracji OSM w Ś. z dnia 17.11.2005r., k. 174 – 191,

informacja z KRS, k. 61 – 63.

Do kompetencji oskarżonego jako Prezesa Zarządu OSM w Ś. należało m.in. zarządzanie w sprawach organizacyjnych, administracyjnych i gospodarczych spółdzielni, zawieranie umów i zaciąganie zobowiązań w imieniu spółdzielni, jej reprezentowanie w sądach i przed innymi organami powołanymi do rozstrzygania sporów.

Dowód:

kserokopia statutu OSM w Ś., k. 136 – 173.

W ramach prowadzonej działalności, OSM w Ś. dokonywała sprzedaży swoich produktów kontrahentom na odroczone terminy płatności. W razie zaległości w zapłacie za zakupiony od spółdzielni towar, pracownicy działu handlowego oraz księgowości podejmowali w pierwszej kolejności kontakt telefoniczny z dłużnikiem celem spłaty zobowiązań. Następnie były do takich podmiotów kierowane pisemne wezwania do zapłaty.

Dowód:

zeznania świadka M. S., k. 99, 453,

zeznania świadka B. K. (1), k. 100, 314 – 315, 316 – 317, 453 – 454,

zeznania świadka T. W., k. 242, 477v – 478,

zeznania świadka D. W., k. 122, 481v – 482,

zeznania świadka A. M., k. 134, 482v,

zeznania świadka E. P., k. 112, 479v – 480,

zeznania świadka A. Z., k. 114, 480,

zeznania świadka B. S. (1), k. 369 – 370, 478v – 479,

wezwania do zapłaty wraz z informacjami o wpłatach, k. 250 – 251, 258 – 260, 266 – 268, 274.

W razie nieskuteczności takich działań dokumentacja była przedstawiana współpracującemu ze spółdzielnią radcy prawnemu – B. S. (1), która w jej imieniu występowała do sądów z powództwami o zapłatę a następnie na drogę postępowania egzekucyjnego. Dotyczyło to takich dłużników OSM w Ś., jak m.in.: Piekarnia (...) s.c., E. K. i S. R. (W.), M. D. (1) i M. D. (2) (Lotos), D. – B. (S.), Sklep (...) - K. W. (W.), K. S. (1) (Ś.), M. B. – (...) (M.), (...) M. C. (W.), B. (S.), (...) sp. z o.o. w Z..

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego S. C., k. 449v – 451,

zeznania świadka M. S., k. 99, 453,

zeznania świadka B. K. (1), k. 100, 314 – 315, 316 – 317, 453 – 454,

zeznania świadka B. S. (1), k. 369 – 370, 478v – 479,

dokumentacja dot. prowadzonych postępowań wobec dłużników spółdzielni, k. 371 – 376,

spis spraw sądowych i egzekucyjnych prowadzonych przez OSM w Ś., k. 127 – 131.

Mimo uzyskania tytułów egzekucyjnych wobec dłużników Spółdzielni części należności nie udawało się ściągnąć z uwagi na bezskuteczność egzekucji komorniczych.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego S. C., k. 449v – 451,

zeznania świadka B. K. (1), k. 100, 314 – 315, 316 – 317, 453 – 454,

zeznania świadka B. S. (1), k. 369 – 370, 478v – 479,

dokumentacja dot. prowadzonych postępowań wobec dłużników spółdzielni, k. 371 – 376.

Po rozwiązaniu w dniu 1 listopada 2006r. współpracy z radcą prawnym B. S. (1), S. C. poinformował księgową B. K. (1), że w spornych sprawach, sam będzie się zajmował kierowaniem ich na drogę sądową, na podstawie przygotowanych mu dokumentów.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego S. C., k. 449v – 451,

zeznania świadka B. K. (1), k. 100, 314 – 315, 316 – 317, 453 – 454.

W dniu 16 sierpnia 2006r. S. C. działając w imieniu OSM w Ś. zawarł pisemną umowę o współpracy z J. G. prowadzącym Firmę Handlowo – Usługową w B.. Zgodnie z tą umową spółdzielnia zobowiązywała się sprzedawać J. G. produkty, na podstawie składanych przez niego zamówień pisemnych lub telefonicznych oraz dostarczać mu je na własny koszt. Płatność na towar została ustalona gotówką w dniu dostawy.

Dnia 21 września 2006r. doszło do zawarcia aneksu, zgodnie z którym J. G. zobowiązywał się do zapłaty za zakupiony towar gotówką w 10-tym dniu od wystawienia faktury VAT. Ustalono ponadto, że w przypadku braku zapłaty dwóch kolejnych faktur, OSM w Ś. wstrzyma dostawę towaru i uruchomi procedurę wekslową. J. G. jako zabezpieczenie spłaty należności przekazał spółdzielni podpisany przez siebie weksel in blanco. Zgodnie ze sporządzoną deklaracją wekslową w razie uchybienia przez J. G. zapłaty za zakupione towary, posiadacz weksla tj. OSM w Ś. został upoważniony do jego wypełniania na sumę odpowiadającą sumie zobowiązania wraz z odsetkami i innymi kosztami postępowania oraz przedstawienia go do zapłaty J. G. w siedzibie OSM w Ś. w terminie 6 dni od otrzymania wezwania, a w przypadku nie zapłacenia umowy wekslowej, wystąpienia o wydanie nakazu zapłaty bez protestu.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego S. C., k. 449v – 451,

informacja Prezesa Zarządu OSM w Ś. z dnia 25 kwietnia 2014r. wraz z załącznikami, k. 461 – 462.

J. G., od momentu zawarcia umowy o współpracy, dokonywał na bieżąco zakupów produktów o. (...) w Ś.. Mimo pewnych opóźnień wywiązywał się z zapłaty. Po pewnym czasie przestał płacić za nabyty towar lecz mimo to spółdzielnia nie wstrzymała mu sprzedaży. W okresie od dnia 06 sierpnia 2007r. do 24 września 2007r. J. G. dokonał dwudziestu dwóch zakupów produktów o. (...) w Ś. na łączną kwotę 116.093,84 zł nie uiszczając za niego zapłaty. Uzyskał także opakowania o łącznej wartości 2.469 zł, na które nie wystawiono dokumentów księgowych a jedynie dokumenty wz.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego S. C., k. 449v – 451,

zeznania świadka K. N., k. 113, 479,

zeznania świadka M. S., k. 99, 453,

zeznania świadka B. K. (1), k. 100, 314 – 315, 316 – 317, 453 – 454,

zestawienie należności J. G. wobec OSM w Ś., k. 64,

faktury VAT dot. towaru zakupionego przez J. G., k. 65 – 85,

dokumenty WZ, k. 86,

zestawienie roczne kont OSM w Ś. za 2006r., k. 102 – 111.

Po uzyskaniu informacji odnośnie zaległości w zapłacie przez J. G., S. C. wraz z księgową B. K. (1) udali się do niego, do B.. Stwierdzili wówczas, że posiada on problemy finansowe, m.in. przechowuje zakupiony towar w garażu. S. C. zdecydował o wstrzymaniu współpracy z J. G.. W rozmowie z oskarżonym J. G. zobowiązał się zawrzeć z OSM w Ś. ugodę dotyczącą spłaty zadłużenia. Nie przyjechał jednak na umówione spotkanie, unikając w dalszym okresie kontaktu ze pracownikami spółdzielni.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego S. C., k. 449v – 451,

zeznania świadka B. K. (1), k. 100, 314 – 315, 316 – 317, 453 – 454.

W dniu 24 października 2007r. S. C. wystosował do J. G. pisemne wezwanie o wykup weksla za kwotę 130.000 zł w terminie 6 dni od daty otrzymania wezwania.

Dowód:

informacja Prezesa Zarządu OSM w Ś. z dnia 25 kwietnia 2014r. wraz z załącznikami, k. 461 – 462.

Wobec braku zapłaty ze strony J. G., B. K. (1) - na polecenie S. C., przygotowała a następnie przedłożyła mu dokumentację dotyczącą zaległych płatności ze strony dłużnika, na której to podstawie S. C. miał wystąpić do sądu o wydanie nakazu zapłaty.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego S. C., k. 449v – 451,

zeznania świadka B. K. (1), k. 100, 314 – 315, 316 – 317, 453 – 454,

Oskarżony nie skierował powództwa wobec J. G., jak też zaprzestał sądowego dochodzenia roszczeń od dłużników spółdzielni, uważając że spowoduje to zbyt duże nakłady finansowe, zaś może nie przynieść przewidywanych rezultatów. Podejmując te decyzje S. C. miał na uwadze ówczesną sytuację finansową OSM w Ś., która w latach 2002 – 2010 pogarszała się z roku na rok.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego S. C., k. 449v – 451,

rachunki zysków i strat wraz bilansami, k. 216 – 237,

zestawienie roczne za 2008 rok, k. 252 – 255,

zestawienie roczne za 2002 rok, k. 256 – 257,

zestawienie roczne za 2000 rok, k. 261 – 265,

opinia biegłego z zakresu rachunków i księgowości K. S. (2), k. 319 – 462.

W ciągu dziewięciu kolejnych lat majątek spółdzielni obniżył się 1.099.000 zł, zaś finansowanie majątku spółdzielni kapitałami własnymi obniżyło się o 1.244.900 zł. Stan środków pieniężnych w latach 2002 – 2007 nie był w stanie sfinansować od 10% do 20% zobowiązań bieżących.

Dowód:

rachunki zysków i strat wraz bilansami, k. 216 – 237,

opinia biegłego z zakresu rachunków i księgowości K. S. (2), k. 319 – 462.

Aby poprawić sytuację finansową OSM w Ś. doszło likwidacji części działów wchodzących w skład jej struktury organizacyjnej. Ponadto spółdzielnia w oparciu o uchwałę Walnego Zgromadzenia członków z dnia 29 czerwca 2007r. wystawiła na sprzedaż wydzieloną część zakładu – działkę nr (...) wraz z zabudowaniami. Mimo pierwotnej wyceny nieruchomości na kwotę 800.000 zł, udało się ją zbyć za kwotę 431.500 zł w dniu 21 marca 2010r.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego S. C., k. 449v – 451,

zeznania świadka J. J., k. 123, 480v – 481,

kserokopia protokołu z lustracji OSM w Ś. z dnia 17.11.2005r., k. 174 – 191,

kserokopia protokołu z lustracji OSM w Ś. z dnia 12.11.2008r. wraz z wnioskami polustracyjnymi, k. 192 – 213.

Podjęte działania nie przyniosły pożądanych efektów, zaś uzyskane ze sprzedaży nieruchomości środki zostały w większości przeznaczone na spłatę bieżących zobowiązań.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego S. C., k. 449v – 451,

zeznania świadka B. K. (1), k. 100, 314 – 315, 316 – 317, 453 – 454,

zeznania świadka J. J., k. 123, 480v – 481.

S. C. informował członków rady nadzorczej spółdzielni, że nie posiada ona środków na wszczynanie postępowań sądowych wobec nierzetelnych kontrahentów spółdzielni.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego S. C., k. 449v – 451,

zeznania świadka B. K. (1), k. 100, 314 – 315, 316 – 317, 453 – 454.

W takiej sytuacji, w związku z decyzją S. C. o czasowym odstąpieniu od sądowego dochodzenia roszczeń od dłużników OSM w Ś., pracownicy spółdzielni podejmowali zwyczajowe działania, tj. nawiązywali telefoniczny kontakt z kontrahentami, kierowali do nich pisemne wezwania do zapłaty. Ponadto z działu księgowości wysyłano na koniec roku pisma do dłużników w celu potwierdzenia zadłużenia.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego S. C., k. 449v – 451,

zeznania świadka M. S., k. 99, 453,

zeznania świadka B. K. (1), k. 100, 314 – 315, 316 – 317, 453 – 454,

zeznania świadka T. W., k. 242, 477v – 478,

zeznania świadka D. W., k. 122, 481v – 482,

zeznania świadka A. M., k. 134, 482v,

zeznania świadka E. P., k. 112, 479v – 480,

zeznania świadka A. Z., k. 114, 480,

wezwania do zapłaty wraz z informacjami o wpłatach, k. 250 – 251, 258 – 260, 266 – 268, 274.

W styczniu 2010r. B. K. (1) skontaktowała się z firmą windykacyjną z W. (...) celem podjęcia współpracy dotyczącej ściągnięcia należności od dłużników OSM w Ś.. Do zawarcia umowy jednakże nie doszło ze względu na stanowisko S. C., który miał zastrzeżenia do proponowanej treści umowy.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego S. C., k. 449v – 451,

zeznania świadka B. K. (1), k. 100, 314 – 315, 316 – 317, 453 – 454,

materiały z firmy (...), k. 269 – 273.

W dniu 19 listopada 2010 r. OSM w Ś. podjęła współpracę w zakresie ściągnięcia części długów z Kancelarią Prawa Gospodarczego (...) sp.k. z W.. Firmie tej przekazano windykację wierzytelności wobec dłużników: A. D. (1), B. S. (2), M. B., PIEKARNI-CUKIERNI P.J. B., L. B., (...), R. Ż., A. K. (2) i B. K. (2), K. S. (1). Podjęte działania okazały się częściowo skuteczne w stosunku do A. D. (2), który spłacił 7.100 zł spośród zadłużenia wynoszącego 21.641,39 zł oraz wobec K. S. (1), gdzie doszło do spłaty kwoty 558,90 zł, z całej zaległości wynoszącej 1558,90 zł.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego S. C., k. 449v – 451,

zeznania świadka B. K. (1), k. 100, 314 – 315, 316 – 317, 453 – 454,

informacja z Kancelarii Prawa Gospodarczego (...), k. 309 – 312.

Na dzień 31 września 2011r. bieżące należności OSM w Ś. wynosiły 162.370,11 zł. Roszczenia OSM w Ś. wobec kontrahentów, które uległy przedawnieniu, a co do których nie toczyły się postępowania sądowe ani egzekucyjne opiewały na łączną 186.857,70 zł. Składały się na to wierzytelności spółdzielni powstałe w okresie przed 2000r. oraz od 2000r. do 2009r. wobec następujących podmiotów

1. **Firmy Handlowo – Usługowej (...) w B. – kwota 116.093,84 zł (rok powstania zadłużenia 2007r.),**
2. **Piekarni – Cukierni P.K. B. we W. – kwota 11.749,48 zł (rok powstania zadłużenia 2007 – 2008),**
3. **(...) s.c. we W. – kwota 8.344,25 zł (rok powstania zadłużenia 2007r.),**
4. **(...) w H. – kwota 5.193,89 zł (rok powstania zadłużenia 2009r.),**
5. **(...) Sklepy s.c., D. B. i K. B. – kwota 1.843,52 zł (rok powstania zadłużenia - 2007),**
6. **P. Gospodarstwo Rolne w P. – kwota 6.314,14 zł (rok powstania zadłużenia – przed 2000),**
7. **Zakłady (...) we W. – kwota 14.996,81 zł (rok powstania zadłużenia – przed 2000) – ogłoszono upadłość firmy,**
8. **Hurtownia (...) w J. – kwota 16.697,30 zł (rok powstania zadłużenia - 2000),**
9. **Centrum Handlowe (...) sp. z o.o. w Ś. – kwota 5.624,47 zł (rok powstania zadłużenia – przed 2000) – ogłoszono upadłość firmy.**

Dowód:

kserokopia protokołu z lustracji OSM w Ś. z dnia 27.10.2011r. wraz z załącznikami, k. 14 – 58,

dokumentacja dot. prowadzonych postępowań wobec dłużników spółdzielni, k. 371 – 376,

spis spraw sądowych i egzekucyjnych prowadzonych przez OSM w Ś., k. 127 – 131.

W maju 2011r. S. C. na posiedzeniu Rady Nadzorczej Spółdzielni, oświadczył że nie ma pomysłu na poprawę jej sytuacji finansowej i w dniu 13 maja 2011r. zrezygnował z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu. W dniu 12 lipca 2011 r. do pełnienia tej funkcji został powołany M. K..

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego S. C., k. 449v – 451,

zeznania świadka J. J., k. 123, 480v – 481,

zeznania świadka M. K., k. 94, 451v – 452.

Na początku 2012r. OSM w Ś. zaprzestała działalności produkcyjnej, ograniczając swoje funkcjonowanie do czynności zmierzających do przeprowadzenia procesu likwidacji.

Dowód:

zeznania świadka M. K., k. 94, 451v – 452.

Oskarżony S. C. ma 60 lat, jest żonaty, nie ma nikogo na swoim zatrzymaniu. Oskarżony posiada wykształcenie wyższe rolnicze, obecnie pozostaje zarejestrowany w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna. Nie był karany sędownie za przestępstwa.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego S. C., k. 449v – 451,

notatka urzędowa z ustaleń dot. osoby S. C., k. 392,

informacja z Krajowego Rejestru Karnego, k. 389.

Oskarżony S. C. w toku całego postępowania nie przyznał się do zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że Spółdzielnia wszczyniała wobec szeregu dłużników postępowania sądowe, przy czym prowadzona następnie egzekucja komornicza zasądzonych należności często okazywała się bezskuteczna. S. C. dodał, że część spraw, w tym dotycząca J. G., nie trafiła do sądu z uwagi na złą sytuację finansową spółdzielni. Oskarżony dodał, w przypadku ograniczonych zasobów pieniężnych wolał pokryć w pierwszej kolejności zobowiązania spółdzielni, w tym dotyczące należności pracowniczych, niż wydatkować te kwoty na sprawy sądowe, które i tak mogły w rezultacie nie doprowadzić do zaspokojenia roszczeń. S. C. wskazał również na niezadowalające wyniki współpracy z firmami windykacyjnymi, gdzie uzyskane kwoty pokrywały się z poniesionymi kosztami obsługi prawnej. Oskarżony wyjaśnił, że jego zdaniem nie nastąpiło przedawnienie roszczeń spółdzielni wobec jej dłużników, z uwagi na stosowaną praktykę „uzgadniania sald” na koniec roku, gdzie brak odpowiedzi Spółdzielni uznawała za potwierdzenie zadłużenia. Dodał, że w związku z tym zamierzał skierować powództwo m.in. wobec J. G., lecz spółdzielnia nie posiadała wystarczających środków pieniężnych a później przestał pełnić funkcję Prezesa OSM w Ś..

Ponadto Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Ustalenia stanu faktycznego sąd poczynił w oparciu o zgromadzone w sprawie dowody o charakterze osobowym oraz materialnym, wymienione w pierwszej części uzasadnienia.

Po dokonaniu analizy materiału dowodowego, sąd uznał, że zachowanie oskarżonego S. C. nie wyczerpuje ustawowych znamion czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia, tj. występku z art. 296 § 1 k.k. Zgodnie z powołanym przepisem karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5 podlega ten, kto będąc obowiązany na podstawie przepisu ustawy, decyzji właściwego organu lub umowy do zajmowania się sprawami majątkowymi lub działalnością gospodarczą osoby

fizycznej, prawnej albo jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej, przez nadużycie udzielonych mu uprawnień lub niedopełnienie ciążącego na nim obowiązku, wyrządza jej znaczną szkodę majątkową.

Dokonując oceny prawnej zachowania oskarżonego pod kątem realizacji przez niego czynu z art. 296 § 1 k.k. nie budziło wątpliwości sądu, że posiada on „podmiotową zdolność” do ponoszenia odpowiedzialności karnej za przedmiotowy występki. Z racji zajmowanego stanowiska Prezesa Zarządu OSM w Ś., był on bowiem osobą szczególnie zobowiązaną do zajmowania się jej sprawami majątkowymi (z mocy art. 48 ustawy z dnia 16.09.1982r. Prawo spółdzielcze).

Sąd dokonując analizy zgromadzonego materiału dowodowego uznał, że oskarżony odstępując od dochodzenia roszczeń od części dłużników spółdzielni nie dopełnił ciążącego na nim obowiązku, przez co po stronie OSM w Ś. powstała szkoda majątkowa, lecz nie taka, która miałaby charakter znacznej szkody w rozumieniu art. 115 § 7 k.k. w zw. z art. 115 § 5 k.k. Odnosząc się w pierwszej kolejności do stwierdzonych uchybień w zajmowaniu się przez oskarżonego sprawami majątkowymi spółdzielni, sąd uznał, że realizowana przez niego w latach 2007 – 2009 praktyka zaniechania dochodzenia poszczególnych należności spółdzielni, pozostawała niezgodna z zasadami dobrego gospodarowania. W sytuacji braku zapłaty ze strony nierzetelnych kontrahentów spółdzielni, w pełni racjonalne i celowe pozostawały próby przymusowego odzyskania należności, do czego niezbędne było skierowanie spraw na drogę postępowania sądowego. Zdaniem sądu, mając na uwadze wysokość opłat sądowych, które wynoszą co do zasady 5% wartości przedmiotu sporu, (bądź ułamek tej kwoty w przypadku skierowania sprawy do postępowania upominawczego lub nakazowego), brak jest jakiegokolwiek uzasadnienia dla stwierdzenia oskarżonego o braku opłacalności prowadzenia spraw sądowych. Powyższe jest tym bardziej uzasadnione gdy weźmie się pod uwagę możliwość wystąpienia przez spółdzielnię z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych. Nieuzasadnione jest dla sądu również twierdzenie oskarżonego o konieczności korzystania przez spółdzielnię w toku procesu z usług profesjonalnego pełnomocnika. Skierowanie sprawy do sądu dla osób pełniących takie funkcje jak oskarżony, bądź osoby prowadzące księgowość spółdzielni, nie powinno powodować trudności, tym bardziej w dobie powszechnego dostępu do wzorów i formularzy pozwów, choćby za pośrednictwem internetu. Ponadto możliwe było skorzystanie przez spółdzielnię przy sporządzeniu pozwów z pomocy prawników, nie koniecznie będących adwokatami lub radcami prawnymi, których usługi pozostawały zdaniem sądu w zakresie możliwości finansowych spółdzielni.

Ustalając powyższe uchybienia w wypełnianiu przez S. C. obowiązków ciążących na nim jako Prezesie Zarządu OSM w Ś., sąd uznał jednocześnie, że nie wyniknęła z tego dla spółdzielni znaczna szkoda majątkowa. W myśl przepisów art. 115 § 5 k.k. i art. 115 § 7 k.k., znaczną szkodą jest bowiem szkoda, której wartość w czasie popełnienia czynu zabronionego przekracza 200.000 złotych. Przepis w powyższym brzmieniu - obowiązującym od dnia 08.06.2010r., znajduje zastosowanie w niniejszej sprawie z mocy art. 4 § 1 k.k., gdyż nie tylko stanowi on przepis „nowy”, ale także jest względniejszy dla oskarżonego, z uwagi ustanowienie wyższego progu kwotowego szkody, stanowiącej znamię występkę z art. 296 § 1 k.k., w stosunku do poprzednio obowiązującej regulacji.

Dokonując ustaleń w zakresie szkody jak powstała dla OSM w Ś., w wyniku zaniechania oskarżonego, sąd podzielił pogląd oskarżyciela publicznego i przyjął stanowiła ją wartość roszczeń, które uległy przedawnieniu wobec niepodjęcia przez S. C. działań zmierzających do ich stwierdzenia prawomocnym orzeczeniem sądowym. W tym zakresie sąd uznał, że dotyczyło to jedynie wierzytelności z poz. 1 – 5 załącznika nr 13 do protokołu lustracji sporządzonego przez S. S., tj. w stosunku do dłużników: Firmy Handlowo – Usługowej (...) w B. – Piekarni – Cukierni P.K. B. we W., (...) s.c. we W., (...) w H. oraz (...) Sklepy s.c., D. B. i K. B.. Łączna wartość wskazanych roszczeń opiewała natomiast na kwotę 143.224,98 zł. Sąd nie znalazł podstaw do tego aby w tym zakresie wliczyć także przedawnione wierzytelności z poz. 6-7, 9-11, 13-14,16-18 opisanego powyżej załącznika. W tym wypadku bowiem z informacji OSM w Ś. oraz wykazu sporządzonego przez B. S. (3) (k. 127 – 131, 372 – 375) jasno wynika, że było one przedmiotem postępowań sądowych i egzekucyjnych. Ponadto brak było podstaw do tego aby czynić oskarżonemu zarzut z powodu niedochodzenia roszczeń wobec podmiotów Zakłady (...) we W., Hurtownia (...) w J. oraz Centrum Handlowe (...) sp. z o.o. w Ś.. W tym zakresie wskazać należy przede wszystkim, że dwa z tych podmiotów zostały postawione w stan upadłości, co w praktyce powodowałoby niemożność uzyskania od nich zaspokojenia. Ponadto jak wynika z załącznika nr 13, wierzytelności te powstały jeszcze przed 2000r. Powyższe oznacza nie tylko że ewentualne zaniechania oskarżonego w tym zakresie nie mieszczą się ramach stawianego mu zarzutu, lecz przede wszystkim, że doszło w tym zakresie

do przedawnienia karalności. Odnośnie tej ostatniej kwestii wskazać należy, iż brak jest podstaw do przyjęcia aby oskarżony co do wszystkich przedawnionych roszczeń spółdzielni, działał w warunkach czynu ciągłego, tj. aby jeszcze przed 2000r. powziął a następnie realizował aż do 2007r. zamiar niedochodzenia wymagalnych zobowiązań od dłużników spółdzielni. Tym samym wskazane uchybienia ze strony oskarżonego muszą podlegać odrębnej ocenie prawnej, co z kolei oznacza, że czyny których S. C. miałyby się dopuścić przed 2000r. uległy by przedawnieniu najpóźniej przed 2010r. (art. 101 § 1 pkt 3 k.k.). W tym miejscu na marginesie wskazać należy, że nawet przy doliczeniu wierzytelności przedawnionych co do dłużników Zakłady (...) we W., Hurtownia (...) w J. oraz Centrum Handlowe (...) sp. z o.o. w Ś., łączna wartość roszczeń OSM w Ś. wobec kontrahentów, które uległy przedawnieniu, a co do których nie toczyły się postępowania sądowe ani egzekucyjne i tak nie przekracza 200.000 zł (wynosi łącznie 186.857,70 zł).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Rejonowy na podstawie art. 17 § 1 pkt. 2 k.p.k. uniewinnił oskarżonego S. C. od zarzucanego mu czynu.

Sąd na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 prawo o adwokaturze oraz treść przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adv. A. K. (1) kwotę 826,56 zł, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonemu. Na kwotę tę składa się kwota 420 zł za zastępstwo prawne w toku rozprawy toczącej się w postępowaniu zwyczajnym, powiększona o kwotę 252 zł z tytułu trzech kolejnych terminów rozprawy, z dodatkowym uwzględnienie 23% podatku VAT – zgodnie z § 14 ust. ust. 2 pkt 3, § 16 i §2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie).

Sąd orzekł o kosztach postępowania na podstawie art. 632 pkt. 2 kpk i obciążył nimi Skarb Państwa.